

POLITIHØGSKOLEN

Reg. nr.: 1
Utgitt: 26.02.2007
Revidert:
Ansvarlig: Sjef for Politihøgskolen

Retningslinjer for bierverv og opphavsrettigheter

0 Referanser

- Politiloven §§ 22 og 24d
- Statens personalhåndbok (2006) pkt. 7.3.1.4
- Etske retningslinjer for statstjenesten pkt. 4 og 5
- ME-100-2006-02

I. Fellesregler for alle som innehar bierverv ved Politihøgskolen

1 Krav om samtykke til bierverv

Ansatte med politimyndighet må ikke inneha bierverv uten samtykke fra Sjefen for Politihøgskolen, jf. politiloven § 22.

Ansatte uten politimyndighet må søke særskilt om tillatelse til å inneha bierverv. Et eventuelt samtykke inntas i ansettelseskontrakten ved ansettelse eller inntas som en del av ansettelseskontrakten på det tidspunkt samtykke gis. Nærmere retningslinjer er inntatt i Statens personalhåndbok.

2 Hva menes med bierverv

Med bierverv forstås først og fremst arbeid eller verv hvor det ytes vederlag eller annen form for godtgjørelse eller økonomisk gevinst som følge av arbeidet eller tjenesten.

Likeledes blir former for engasjement eller virksomhet der det ikke utføres arbeid i egentlig forstand, men som har personlig fortjeneste som mål, eller som innebærer/ forutsetter at egne økonomiske interesser er involvert, i utgangspunktet å anse som bierverv. Det kan eksempelvis være forretningsvirksomhet i form av utleie av eiendom, eierskap i selskaper eller ulike styreverv, men da slik at det vil bli foretatt en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle med særlig vekt på blant annet utleieporteføljens eller aksjepostens størrelse.

Ulønnet arbeid i ektefelles eller samboers firma for å øke inntjening eller utbytte anses også som bierverv.

Politisk valgte verv regnes ikke som bierverv, selv om det mottas godtgjørelse for disse.

Ulønnet virksomhet på fritiden regnes ikke som bierverv. Slik virksomhet kan imidlertid også føre til uheldige rollekonflikter, særlig dersom man engasjerer seg i virksomhet som er undergitt taushetsplikt, eller man i kraft av vervet vil stå i forhold til personer som det må benyttes politimyndighet overfor. I tråd med retningslinjer fra Justisdepartementet henstilles det til varsomhet med engasjement i slike verv, jfr. Rundskriv G-234/83

3. Konkurrerende virksomhet

Det vil ikke bli gitt samtykke til konkurrerende virksomhet i form av bierverv på områder der Politihøgskolen har ett utdanningsansvar. Dette gjelder blant annet kurs-, instruksjons- og foredragsvirksomhet på politisære fagfelt, eksempelvis innen beredskap, sikkerhet, kjøreopplæring, ranssikring, arrestasjonsteknikk og etterforskning, herunder avhørsteknikk og kurs i tegn og symptomer. Det samme gjelder på andre fagfelt hvor Politihøgskolen har ett utdanningsansvar, eksempelvis innen praktisk pedagogikk, veiledningspedagogikk, kulturforståelse og mangfold og ledelse og organisasjonsutvikling. Slik kurs- og instruksjonsbistand skal gjennomføres i Politihøgskolens regi, eventuelt mot refusjon for ekstra godtgjørelse som tilkommer de ansatte som bistår fra Politihøgskolens side. Som privatpersoner vil imidlertid ansatte ved Politihøgskolen fortsatt ha anledning til å holde foredrag om politiets virksomhet i foreninger mv. når dette skjer sporadisk, og eventuelt mot et symbolsk vederlag. Den foresatte skal holdes orientert.

4. Gjesteforelesninger/enkeltoppdrag

Gjesteforelesninger/enkeltoppdrag på inntil 4 timer kan ansatte ved Politihøgskolen gjennomføre mot godtgjørelse. Det forutsettes da at disse forberedes på fritid og at man avspaserer tiden man bruker til å gjennomføre forelesningene. Dette kan man ikke gjøre på områder hvor Politihøgskolen driver oppdragsvirksomhet. Dette regnes som bierverv og må da reguleres i ansettelseskontrakten ved ansettelse, eventuelt ved at det innhentes tillatelse til bierverv i ettertid, se pkt. 1.

5. Saksbehandling - bierverv

Søknad om bierverv sendes tjenestevei. Nærmeste leder avgir uttalelse/påtegning i anledning saken.

Den som søker om samtykke til bierverv har opplysningsplikt om ethvert forhold knyttet til arbeidet/vervet som kan være av betydning for avgjørelsen av om begrensningene nevnt ovenfor kan komme til anvendelse.

Søknader om bierverv avgjøres av Sjefen for Politihøgskolen eller den han bemyndiger.

Når Sjefen for Politihøgskolen har gitt samtykke til bierverv, tilligger det avdelingsleder å foreta en fortløpende vurdering av hvorvidt biervervet går ut over hovedvervet eller

enkelte hensyn vil i noen grad gli over i hverandre. Hver enkelt søknad vil således bli undergitt en konkret og helhetlig vurdering.

3.2. Hensynet til den aktelse og tillit som stillingen krever

Bierverv i form av ulovlig virksomhet er selvsagt ikke tillatt, men også ellers er det særdeles uheldig dersom ansatte i politiet deltar i virksomhet som det etisk eller juridisk kan stilles spørsmål ved. Dette gjelder blant annet deltakelse i nettverksselskap eller virksomheter av pyramideliknende karakter som anses ulovlige eller er tvilsomme i forhold til lotteriloven. Således vil deltakelse i selskap som Nature's Own, World Games Inc. og sammenlignbare virksomheter ikke bli akseptert.

3.3. Risiko for rollekonflikt - plikt-kollisjon

Ansatte med politimyndighet må ikke innrette seg slik utenfor tjenesten at det kan oppstå risiko for konflikt mellom rollen som politi og tjenestepliktene i bistillingen. Bierverv som medfører lovpålagte begrensninger i muligheten til å nyttiggjøre seg ervervet informasjon under tjenesteutøvelsen som politi vil følgelig ikke bli akseptert. Dette vil særlig gjelde arbeid innenfor barnevernet, helsevesenet og kriminalomsorgen hvor taushetsplikten kan komme i konflikt med den politimessige rapporterings- og anmeldelsesplikten.

3.4. Risiko for rolleblanding

Samtykke til bierverv vil ikke bli gitt dersom det kan oppstå tvil om hvilken egenskap tjenestemannen opptrer i. Tjenestemenn må heller ikke innrette seg slik utenfor tjenesten at det oppstår risiko for uheldig sammenblanding av egne private interesser og politimyndighetsutøvelsen.

Med dette som bakgrunn vil det ikke bli gitt samtykke til bierverv i virksomheter som driver med vakt- og sikkerhetstjeneste. Tilsvarende vil gjelde bierverv på områder eller innenfor virksomheter der politiet utøver tilsyn eller kontroll, eksempelvis som kjøreinstruktør, skyteinstruktør eller som skjenkestyrer. Risikoen for sammenblanding av politirollen og kontrollrollen, herunder muligheten for at publikum i konkrete tilfelle kan ha vansker med å skjelne mellom rollene, innebærer at bierverv som skjenkekontrollør heller ikke vil bli akseptert.

3.5. Risiko for inhabilitet

Det vil ikke bli gitt samtykke til bierverv av slik karakter at det kan oppstå tvil om tjenestemannens uhildethet og uavhengighet i tjenestelige saker, jf. også politiinstruksen § 5-3. Dette vil blant annet gjelde bierverv innen forsikringsbransjen. Flere av eksemplene i pkt. 3.3. og 3.4. vil også være uakseptable fra en habilitetsmessig synsvinkel.

3.6. Hensynet til forsvarlig utøvelse av tjenesten

Bierverv som kan redusere politimannens evne eller mulighet til å utføre tjenesten forsvarlig vil ikke bli akseptert. Med dette som bakgrunn vil det ikke bli gitt samtykke til bierverv som overstiger 40 timer pr måned. Etter en konkret vurdering av biervervets

utøvelsen viser seg å stride mot de hensyn som er beskrevet ovenfor. I så tilfelle skal det underrettes om forholdet umiddelbart.

Samtykke til bierverv kan når som helst trekkes tilbake.

Avslag på søknad om bierverv og tilbakekall av samtykke til bierverv kan påklages til Politidirektoratet.

II. Bierverv for ansatte uten politimyndighet

Politi-loven § 22, 2. ledd gjelder ikke for ansatte i politiet som ikke har politimyndighet. Her vil ikke risikoen for pliktkollisjon og rolleblanding være tilstede på samme måte som for tjenestemenn med politimyndighet.

I følge arbeidsavtalen (ansettelseskontrakten) skal imidlertid også ansatte uten politimyndighet søke om tillatelse til å inneha bierverv.

Følgende momenter vil bli vektlagt ved avgjørelsen av om samtykke skal gis.

- biervervet må ikke være forbudt eller på annen måte være egnet til å skade tjenestestillingens eller arbeidsgivers anseelse, se pkt 3.2. som gjelder tilsvarende.
- biervervet må ikke hemme eller sinke arbeidstakers ordinære arbeid, se pkt. 3.6. som gjelder tilsvarende.
- biervervet må ikke medvirke til illojal konkurranse med egen virksomhet
- risiko for lojalitetskonflikt
- risiko for inhabilitet
- virksomheten i hovedstillingen må ikke på noen måte influere på egne eller arbeidsgivers inntekter

III. Begrensninger i adgangen til å inneha bierverv for ansatte med politimyndighet

3.1. Generelt

Politiets oppgaver og rolle i samfunnet, herunder funksjonene som statens sivile maktorgan og som etterforskningsmyndighet, tilsier klare begrensninger i politiansattes adgang til å ha bierverv. Begrensningene vil i det alt vesentlige bygge på hensynet til etatens alminnelige omdømme og troverdighet og videre på kravet til de ansattes uavhengighet og integritet. Synet på politiet og politirollen vil endres i takt med samfunnsutviklingen. Det samme vil gjelde politiansattes adgang til å inneha bierverv.

Nedenfor nevnes de hovedhensyn som gjør seg gjeldende med noen eksempler. Fremstillingen bygger på rundskriv og prinsipputtalelser fra den sentrale politiledelsen der slike foreligger. Det presiseres at eksemplifiseringen ikke er ment å være uttømmende. De

karakter, kan timerammen bli satt lavere i enkelttilfelle. Dette kan eksempelvis gjelde tumusbaserte bierverv som kan være uforenlige med vedkommendes arbeidstid i politiet.

Det understrekes at et samtykke til bierverv ikke ekskluderer den ansattes selvstendige ansvar for å møte uthvilt til tjeneste i sitt hovedverv i politiet.

IV. Opphavsrettigheter

1. Tilsatte og innbeordrede ved PHS som i sin arbeidstid lager undervisningsopplegg, presentasjoner og annet for bruk i undervisning ved skolen, har opphavsrett til de åndsverk som inngår i dette.

2. Opphavsmannen skal navngis i samsvar med god skikk.

3. PHS erverver rett, ikke enerett, til å bruke materialet i intern undervisning og kursvirksomhet. Nødvendig eksemplarframstilling til samme formål kan foretas.

Disse rettigheter er i behold også etter opphavsmannens fratreden i det år fratredelse finner sted og ett år etter, hvis ikke annet er avtalt eller avtales. Er materialet skapt sammen med andre slik at det foreligger et fellesverk, beregnes brukstidens lengde tilsvarende med utgangspunkt i den som eventuelt fratrer sist.

4. Opphavsmannen skal varsles om ny bruk slik at nødvendig revisjon kan foretas. Ved revisjon og fortsatt bruk av undervisningsopplegg har opphavsmannen rett på godtgjørelse for dette. PHS kan ellers foreta endringer som er nødvendig pga endringer i regelverk eller av tekniske årsaker.

5. Opphavsmannen skal i det enkelte tilfelle samtykke i bruk utenfor PHS egen undervisnings- og kursvirksomhet. Dersom slik bruk skjer kommersielt, skal rimelig vederlag for bruken avtales. Dersom opphavsmannen benytter materiellet utenfor PHS, skal PHS sin logo ikke benyttes på materiellet eller ved markedsføring av eksterne tjenester.

6. Opphavsmannen kan ikke bruke materiale som nevnt under pkt 1 i konkurranse med PHS sin oppdragsvirksomhet/virksomhet i tilsvarende periode som nevnt under pkt 3, eventuelt annen skriftlig avtalt periode.

PHS skal varsles på forhånd om mulige avtaler om utgivelse i samarbeid med tredjemann. PHS skal i tilsvarende periode som nevnt under pkt. 3 eller annen skriftlig

POLITIHØGSKOLEN

avtalt periode ha førsterett til å tre inn som utgiver på tilsvarende vilkår som tilbudt av tredjemann eller betinge seg en andel av royalty eller nettoinntekter.

7. Kursdeltakere ved PHS kan kopiere til egen bruk (ikke kommersiell) med hjemmel i åndsverkslovens § 12. Å bruke materialet utover dette kan ikke skje med mindre det foreligger kollektiv eller individuell avtale om det. Noe annet vil være strid med opphavsmannens enerett etter åndsverkslovens § 2 og kan rammes som illojal konkurranse eller snylting på andres innsats, jfr. markedsføringslovens § 1 eller 8 a.